

Dubrovnik

s Lokrumom

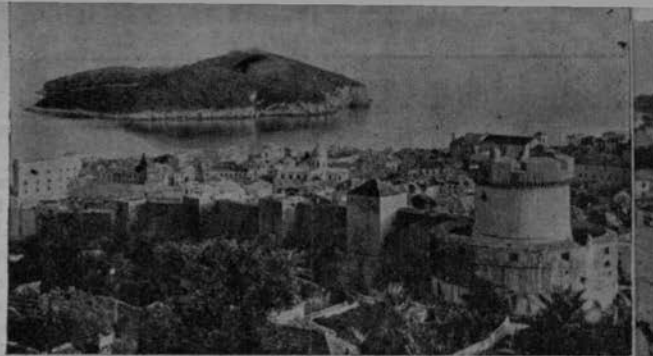
Dubrovnik

et l'île Lokrum

Dubrovnik

und die Insel

Lokrum

Rumenilom prelivene stijene, zasićene snažnim bojama, kao da su upile sav žar sjaja večernjeg sunca, a na njima visoki stari bedemi drevne republike bruje, katkada uz simfoniju morskog romona, katkad opet uz glasni urnebes morskoga mlata, priču o svemu onome što se iza bedema skriva i što stvara svijet za sebe. Sav Dubrovnik stoji u velikoj cvjetnoj bašti, kroz koju gdjegdje izbijaju šumice. Tu cvate zlatna žutilovka, maveni i bijeli levkoj, ružičasti i krvavo crveni oleandar. A u gradu nižu se dostojanstvene visoke palače, crkveni zvonici i druge javne zgrade, - sve u najrazličitijim slogovima. Reklo bi se, da kroz njih provejava duh starih dubrovačkih plemića, gospara, koji kroz ove vjekovne zgrade hoće da nam još jednom pokažu, da su čuvari starih tradicija i da im nijesu mili novi, moderni skokovi. Imaju i pravo. Nijedna tekovina moderne tehnike u svoj svojoj golemosti, ne može se isporučiti s veličanstvom, koje izbija iz ovih drevnih goparskih djela.

Onaj Dubrovnik, koji pripada prošlosti, bio je osebujan tip u nizu razvitka dalmatinskih gradova, jer ga je za to osposobio njegov položaj na međi istoka i zapada. Dubrovnik je jedan od onih starih gradova, koji stvoriše svoju političku slobodu na osnovima socijalne zajednice. Zato je valjda i rekao jedan glasoviti crkveni propovjednik: »U ovom utočištu slobode čini se da je Rim produžio svoj život«. Od svih dalmatinskih zajednica, koje su živjele životom slobodnih republika, Dubrovnik je bio jedini, koji je vjekovima znao, makar i po cijenu svoje materijalne koristi, očuvati slobodu i nezavisnost. Sva okolna dalmatinska područja morala su se konačno pokoriti i postati sastavni dijelovi raznih moćnih država, od kojih bi jedna jedina bila dovoljna, da slomi otpornost maloga Dubrovnika. Ali Dubrovnik je imao jednu veliku silu, svoju unutrašnju, na kojoj se osnivaše njegova snaga. On je živi primjer odricanja materijalističkoga shvaćanja života i svijeta. Njegovo samoprijegorno nastojanje i težnja za jedinom i najvišom svrhom, za slobodom, ponikloše iz dubine dubrovačke narodne duše. Dubrovnik je proizvod pretapanja slovenskih i romanskih ele-